

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie
Gminy Boronów na rok 2013”**

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest częścią Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej obejmującej w szczególności programy pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, ochrony zdrowia, budownictwa socjalnego i edukacji publicznej.

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ograniczenie spożycia napojów alkoholowych, zmiana struktury ich spożywania oraz obyczajów związanych z używaniem alkoholu, a doraźnie zmniejszenie szkód społecznych i psychologicznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powierzyła realizację konkretnych zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez:

- diagnozowania potrzeb w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu,
- regulowania lokalnego rynku napojami alkoholowymi podporządkowanemu zasadzie ograniczonej dostępności,
- zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 ustawy (sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych: osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspierania zatrudniania socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przeznaczają się środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2013 roku Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ukierunkowany będzie na:

- pomoc rodzinom dotkniętym następstwami nadużywania alkoholu w tym ofiarom przemocy,
- pomoc dzieciom osób uzależnionych od alkoholu, dotkniętym następstwami nadużywania alkoholu przez rodziców w zakresie pomocy socjalno-bytowej, psychologicznej i szkolnej.

Główne strategie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to:

- promowanie trzeźwości oraz wspieranie środowisk i postaw abstynenckich,
- rozszerzanie i doskonalenie form pomocy osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy domowej,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych,
- poszerzenie form pomocy psychospołecznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- kontynuacja kontroli przestrzegania postanowień ustawy o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Działania ujęte w programie są kontynuacją przedsięwzięć i inicjatyw podjętych w latach poprzednich.

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I DZIAŁAŃ UMOŻLIWIAJĄCYCH PROWADZENIE PROFILAKTYKI

Na dzień 30 listopada 2012 r. na terenie gminy zamieszkiwało 3338 mieszkańców. W skład gminy wchodzi 4 sołectwa i 4 przysiółki.

Na terenie gminy funkcjonują: Zespół Placówek Oświatowych, prywatne przedszkole „Krzyś”, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Gminny Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Gmina nie posiada szkół ponadgimnazjalnych, młodzież w wieku ponadgimnazjalny uczęszcza do szkół oddalonych od naszej gminy o ok. 20 - 30 km (Lubliniec, Tarnowskie Góry, Częstochowa).

W roku 2012 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wezwała na rozmowy profilaktyczne 11 osób. W jednym przypadku Gminna Komisja wystąpiła do biegłych sądowych o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych wymaga dużych nakładów czasu i środków, które powinny być kierowane szczególnie do najmłodszych w postaci działań profilaktycznych. Niniejszy program ma na celu umożliwić gminie realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. Nr 70 z 2007 roku z póź. zm.) o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Gmina dąży do zapobiegania przyczynom oraz skutkom problemów alkoholowych, rehabilitacji osób uzależnionych a także prowadzenie działań profilaktycznych wśród młodzieży.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Zadania te są realizowane poprzez:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 3) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 4) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja tych zamierzeń możliwa jest wyłącznie przy możliwie szerokim współdziałaniu lokalnych instytucji, w pierwszym rzędzie podległych gminie. Stworzenie struktury instytucjonalnego działania daje realne przesłanki do rozbudzenia za ich pośrednictwem spontanicznej aktywności społecznej. Zadania te będą realizowane w szczególności przez niżej wymienione jednostki organizacyjne:

Zespół Placówek Oświatowych:

1. Wprowadzanie do programów lekcji wychowawczej, tematyki o negatywnych skutkach używania alkoholu przy wykorzystaniu ulotek, broszur, środków audiowizualnych oraz zapraszanie osób zajmujących się tą problematyką.
2. Prowadzenie rejestrów przypadków używania alkoholu przez uczniów i nadużywania alkoholu w rodzinach uczniów. Zgłaszanie faktów dla oceny zagrożenia problemami alkoholowymi dokonywanej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Opracowanie przez szkołę programu dydaktycznego przeciwdziałania i usuwania następstw używania alkoholu, narkotyków.
4. Objęcie szczególną opieką dzieci i młodzież z rodzin, w których występują problemy alkoholowe
5. Prowadzenie świetlicy środowiskowej, pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.
6. Prowadzenie programów profilaktycznych, a zwłaszcza dotyczących nadużywania alkoholu, narkomanii.

7. Udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę !”.
8. Wspieranie pomocy dydaktycznej, rozwijanie zainteresowań u dzieci i młodzieży w tym udzielanie konsultacji logopedycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
9. Prowadzenie zajęć sportowych, zagospodarowanie terenów służących rekreacji i zajęciom sportowym dla dzieci i młodzieży.

Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka

1. Wykorzystanie plakatów, ulotek, broszur profilaktycznych w swej działalności.
2. Organizowanie twórczego spędzania wolnego czasu przez młodzież jako jednego z elementów działań oddalających młodzież od używania alkoholu.
3. Realizacja programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców.
4. Turnieje, konkursy wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień.
5. Prowadzenie działalności ujętej w programie mającej na celu zmianę kultury obyczajów spożywania alkoholu na rzecz odruchów wstrzemięźliwości (teatry profilaktyczne).
6. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
2. Prowadzenie rejestru stwierdzonych przypadków nadużywania alkoholu związanych z przemocą domową.
3. Zbieranie i przekazywanie informacji na temat skali zjawisk przemocy w rodzinie w danej gminie.
4. Wykorzystanie tablicy znajdującej się w budynku Urzędu Gminy na działalność informacyjną.
5. Gromadzenie informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego.
7. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego celem udzielania pomocy doraźnej, interwencyjnej i terapeutycznej.

LKS „JEDNOŚĆ” i TKKF „BORONOVIA”

1. Organizowanie zajęć treningowych i imprez sportowych w ramach promocji zdrowego stylu życia.
2. Upowszechnianie aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i osób starszych.
3. Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Ośrodek Zdrowia

1. Dokonywanie przez personel medyczny rozeznania środowiska w zakresie nadużywania alkoholu oraz realizacja polityki informacyjnej, indywidualnej i publicznej o szkodliwych skutkach zdrowotnych używania alkoholu, narkotyków.
2. Prowadzenie w ramach opieki lekarskiej i pielęgniarskiej konsultacji z osobami i rodzinami osób dotkniętych problemem nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków.

Parafia Rzymsko – Katolicka

Zapobiegając fali uzależnień od alkoholu, narkotyków podejmuje działania, które sprowadzają się do:

- nawiązywania do trzeźwości poprzez kazania, homilie, pielgrzymki,
- nauk przedchrzcielnych, przedmałżeńskich,
- ruchów oazowych, spotkań dla dzieci i młodzieży,
- odwiedzin kolędowych,
- organizowanie letniego wypoczynku pn. „Wakacje z Bogiem”, wycieczek - pielgrzymek dla dzieci i młodzieży.

Stowarzyszenia: Stowarzyszenie dla Boronowa i Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Boronowskiej

1. Realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych np. „Moda na nieagresję”.
2. Organizowanie zajęć propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia.
3. Organizowania letniego wypoczynku, edukacyjnych wycieczek.
4. Prowadzenie akcji świątecznych, zbiórek żywności.

Realizacja zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez:

- kontrola przestrzegania ustawy z dnia 26 października 1982r, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- działania kontrolujące przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przez podmioty gospodarcze,
- wydawanie postanowień w sprawie wniosków o zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów w/w ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

- kontynuacja działań wobec osób nadużywających alkoholu i pijących w sposób szkodliwy, zmierzających do zmotywowania bądź sądowego zobowiązania tych osób do leczenia,
- prowadzenia akcji informującej społeczność lokalną o możliwości interwencji wobec osób nadużywających alkoholu.

Na mocy art., 41 ust.3 oraz art.25 i art. 26 ust.3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na gminnych komisjach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Postępowanie powyższe dotyczy jedynie wybranych kategorii osób uzależnionych. Przesłanki do wdrożenia takiego postępowania określa art. 24 ustawy, wskazując osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

O zastosowaniu wobec osoby uzależnionej zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego stanowi Sąd Rejonowy.

Do zadań komisji należy:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24,
- wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu przesłanek z art. 24 ustawy i pouczeniu jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 i/lub poddania leczeniu odwykowemu,
- skierowanie w/w osoby na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25),
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego (art. 26 ust.3),
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3).

Do dokumentacji należą:

- opinia wydana przez biegłego,
- protokół z rozmowy z osobą zgłaszającą do komisji przypadek nadużywania alkoholu i wynikających stąd konsekwencji,
- protokół z rozmowy z osobą uzależnioną od alkoholu, o ile do takiej rozmowy doszło,
- dokumenty pochodzące z wywiadu środowiskowego,
- inne informacje tj.: informacje z policji, informacje od pedagoga szkolnego i inne.

O ile osoba uzależniona nie stawiała się na rozmowę w terminie wskazanym przez komisję, ani też na badanie przez biegłego, do wniosku należy dołączyć informację o podjętych w sprawie czynnościach (ilość i terminy wezwań wraz z informacją

o niestawieniu się osoby wzywanej). Wywiad środowiskowy ma prawo przeprowadzić jedynie osoba do tego uprawniona.

Finansowanie czynności biegłego powinno odbywać się w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wszystkie czynności podejmowane w sprawie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego są objęte poufnością.

Postanowienie o zobowiązaniu do leczenia odwykowego zapada w trybie nieprocesowym (art. 26 ust.2 ustawy) i nie nosi charakteru wyroku sądowego – sankcji karnej.

Funkcja społeczna instytucji zobowiązania do leczenia jest funkcją polegającą na instytucjonalnym motywowaniu do podjęcia terapii odwykowej. Zobowiązanie nie ma charakteru przymusu w sensie przymusu prawnego. Przymus można zastosować zgodnie z zapisami ustawy na etapie doprowadzenia osoby uzależnionej od alkoholu na badanie przez biegłego, na rozprawę w sądzie i do zakładu leczniczego na podjęcie kuracji. Nie ma jednak możliwości prawnych ani organizacyjnych zatrzymania pacjenta w takim zakładzie wbrew jego woli.

DANE LICZBOWE DOTYCZĄCE ILOŚCI PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Uchwałą Nr 46/XXXII/2001 z dnia 20.08.2001r. Rada Gminy w Boronowie uchwaliła 15 punktów sprzedaży napojów zawierających pow. 4,5% alkoholu przeznaczonego do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 15 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających pow.4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w dniu 11.12.2012r. przedstawia się następująco:

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych	Ogółem	Wg. rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu:		
		<i>do 4,5% oraz na piwo</i>	<i>pow.4,5% do 18% bez piwa</i>	<i>powyżej 18%</i>
0	1	2	3	4
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych - ogółem	20	18	13	13
z tego sprzedające napoje alkoholowe - przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży	16	14	11	10
- przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży	4	4	2	3

ZADANIA PROBLEMOWE I SPOSÓB ICH REALIZACJI

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Sposób realizacji:

- 1) Rozwijanie współpracy między placówkami udzielającymi pomocy terapeutycznej i zwiększanie dostępności do usług w/w placówek. Współudział w finansowaniu działań terapeutycznych w placówce odwykowej, do której kierowani są mieszkańcy naszej gminy.
- 2) Prowadzenie systematycznej działalności motywowania do leczenia i kierowanie na leczenie odwykowe (wywiady środowiskowe, badanie przez biegłego, rozmowy z uzależnionymi i ich rodzinami, itd.).
- 3) Prenumerata czasopism dot. Profilaktyki, zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (broszury, ulotki) dla klientów punktu konsultacyjnego oraz instytucji współpracujących tj. szkoła, biblioteka, GOPS, Ośrodek Zdrowia, GOK.
- 4) Dofinansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 5) Kierowanie osób chętnych do ośrodków leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego.
- 6) Występowanie do sądu z wnioskami o wszczęcie postępowania w sprawach o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Opieka nad dziećmi i rodzinami patologicznymi, organizowanie i wspieranie przedsięwzięć i imprez okazjonalnych np.: Dzień Dziecka, Mikołaj, Wigilia, święta.
- 2) Pomoc materialna i rzeczowa rodzinom.
- 3) Dyżury pedagogów szkolnych, psychologa w świetlicy.
- 4) Udzielanie pomocy / konsultacje, porady, informacje, kierowanie do specjalistycznych placówek/ w Punkcie Konsultacyjnym.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci

uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Promowanie aktywnych form wypoczynku i spędzania wolnego czasu bez alkoholu i narkotyków (zabawy i konkursy, rajdy, turnieje, spartakiady, organizowanie oprawy i nagród dla ich uczestników).
- 2) Organizowanie zajęć profilaktycznych (programów terapeutycznych, profilaktycznych, spektakli teatralnych, imprez muzycznych, konkursów, widowisk, pokazów, koncertów, zajęć sportowych promujących wolny od alkoholu, narkotyków styl życia) dla dzieci i młodzieży szkolnej.
- 3) Funkcjonowanie świetlicy środowiskowej dla dzieci z terenu gminy Boronów :
 - dofinansowanie zajęć sportowych i imprez sportowych,
 - dofinansowanie sekcji zainteresowań,
 - rozwijanie zainteresowań i realizacja pomocy dydaktycznej dla dzieci,
 - organizowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, dofinansowanie do wyjazdów i wycieczek,
 - prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
 - dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej przez Bibliotekę Publiczną w Boronowie. Zakup literatury, prenumerata czasopism, materiałów informacyjnych, prowadzenie działu tematycznego dotyczącego profilaktyki uzależnień.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) Współdziałanie z Kościołem w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Prowadzenie prelekcji dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Organizowanie form spędzania wolnego czasu, promocja zdrowia i propagowanie abstynenckich obyczajów.
- 2) Współpraca z Ośrodkiem Zdrowia, Policją i innymi instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- 3) Współpraca z placówkami oświatowymi (licea, technika, itp.) z poza terenu gminy, do których uczęszczają mieszkańcy gminy. Sygnalizowanie problemów wychowawczych, edukacyjnych, itd. związanych z uzależnieniami.
- 4) Wydatki związane z działalnością GKRPA, z tyt. wynagrodzeń, pokrycie kosztów badania przez biegłego lekarza, zakup materiałów dla prac związanych z działalnością komisji.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie w sądzie w charakterze oskarżyciela publicznego

- 1) Lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa

w zakresie zawartym w art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- 2) Kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim, jak również ż na kredyt lub pod zastaw.
- 3) Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również z nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

- 1) Wspieranie i współpraca z centrami integracji społecznej. Kierowanie do nich z terenu gminy osób uzależnionych, po uprzednim odbyciu terapii odwykowej.